

KARACADAĞ

KALKINMA AJANSI • DEVELOPMENT AGENCY

TRC2 BÖLGESİ MEVCUT DURUM SUNUMU

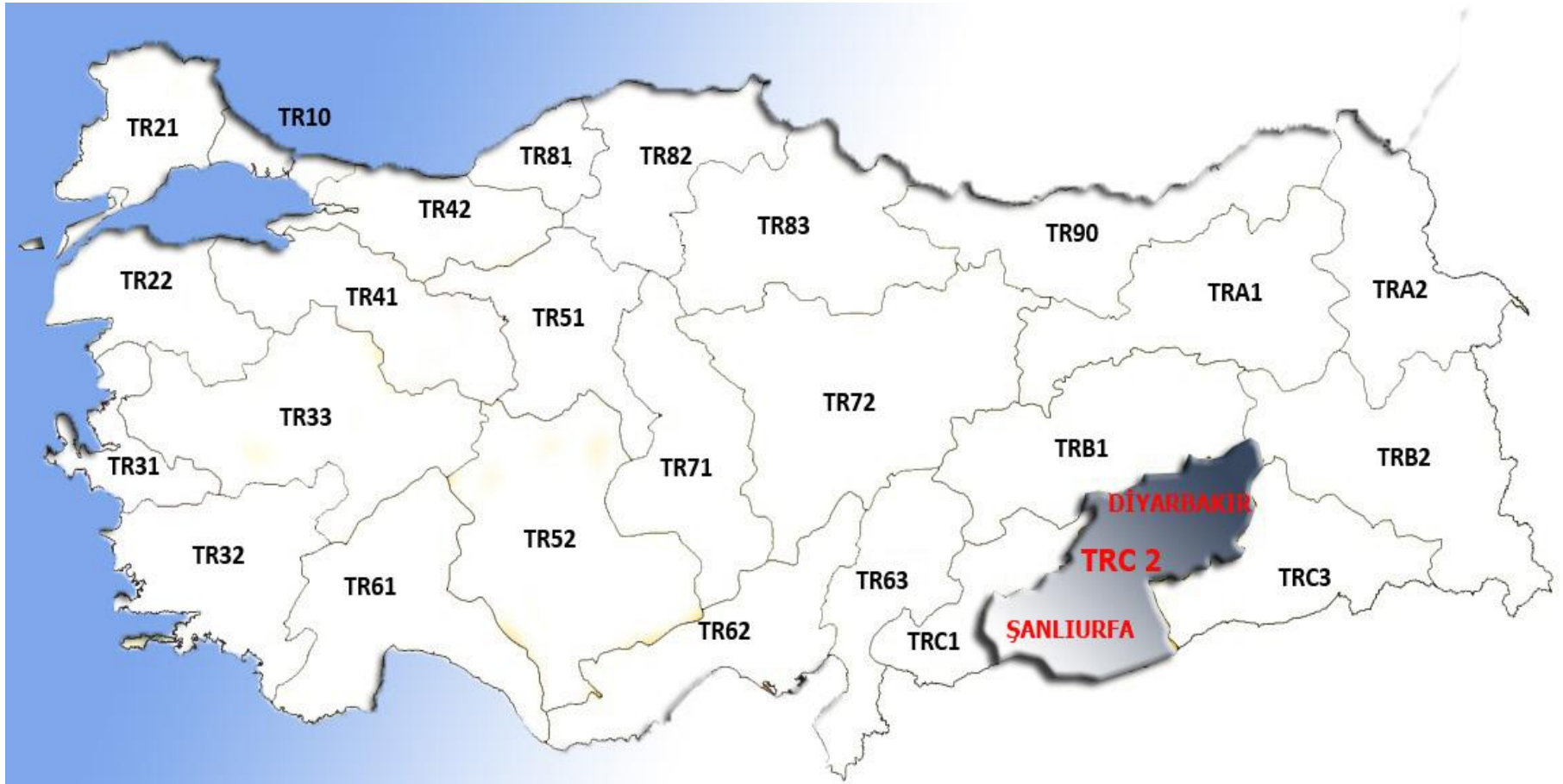
Hamit BİRTANE
Uzman

İstatistikî Bölge Birimleri Sınıflandırması

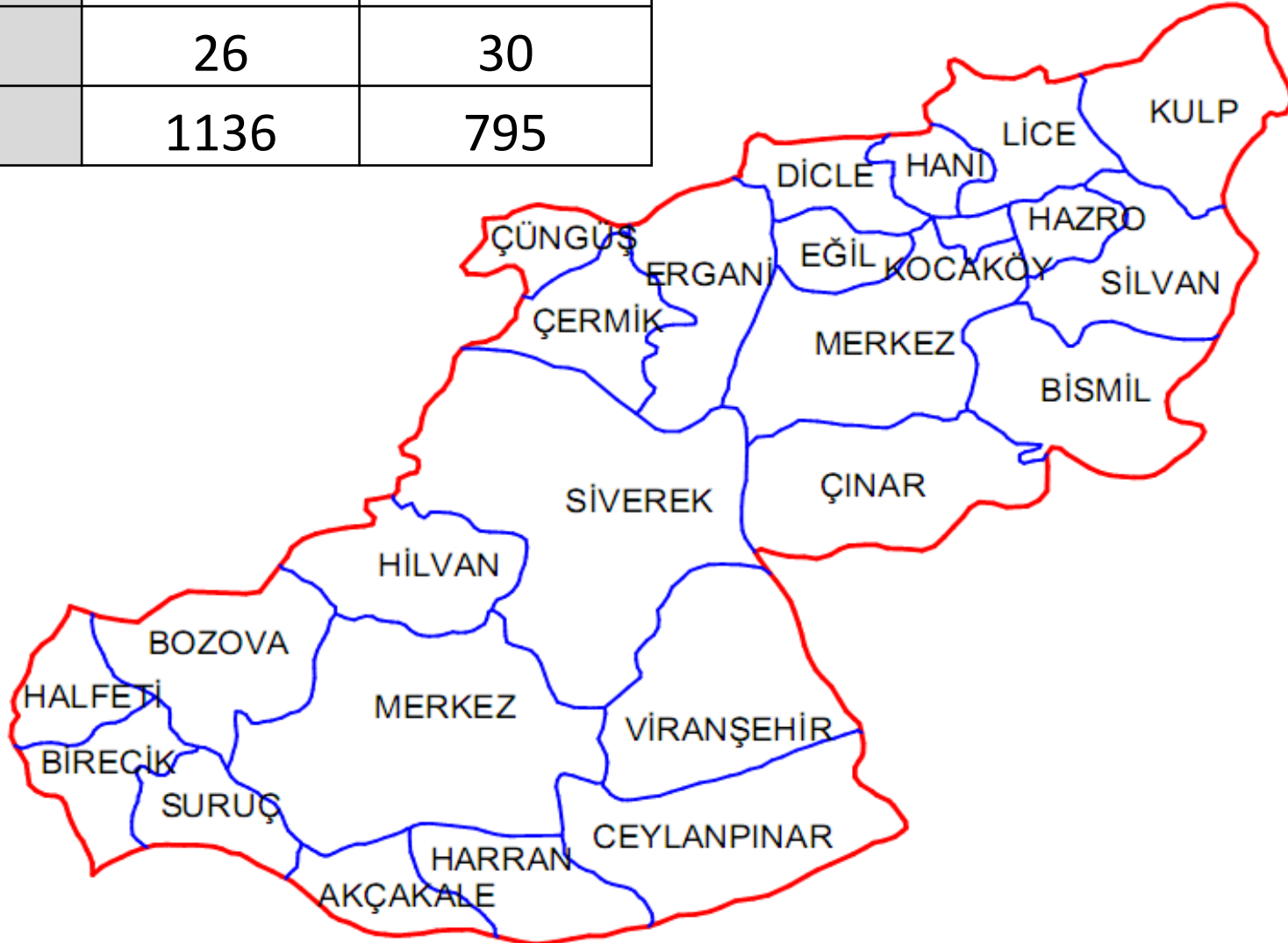
▪Düzey 2: 26 Bölge

TRC2 (ŞANLIURFA-DİYARBAKIR) BÖLGESİ

TRC2 Bölgesi İdari Yapı

	Şanlıurfa	Diyarbakır
İlçe sayısı	11	17
Belediye sayısı	26	30
Köy sayısı	1136	795

TRC2 Bölgesinin Genel Demografik Göstergeleri

	Şanlıurfa	Diyarbakır	TRC2 Bölgesi	Türkiye
Toplam Nüfus (kişi) (2009)	1.613.737	1.515.011	3.128.748	72.561.312
Şehirleşme Oranı (yüzde) (2009)	55,8	71,2	63,3	75,5
Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması	68	63	23	-
Yıllık Ortalama Nüfus Artış Hızı (%)	24,8	14,8	19,9	14,5
Toplam Yaş Bağımlılık Oranı (2009)	84,0	69,9	76,9	49,2
Ortalama Hanehalkı Büyüklüğü (kişi) (2000)	6,55	6,76	-	4,50

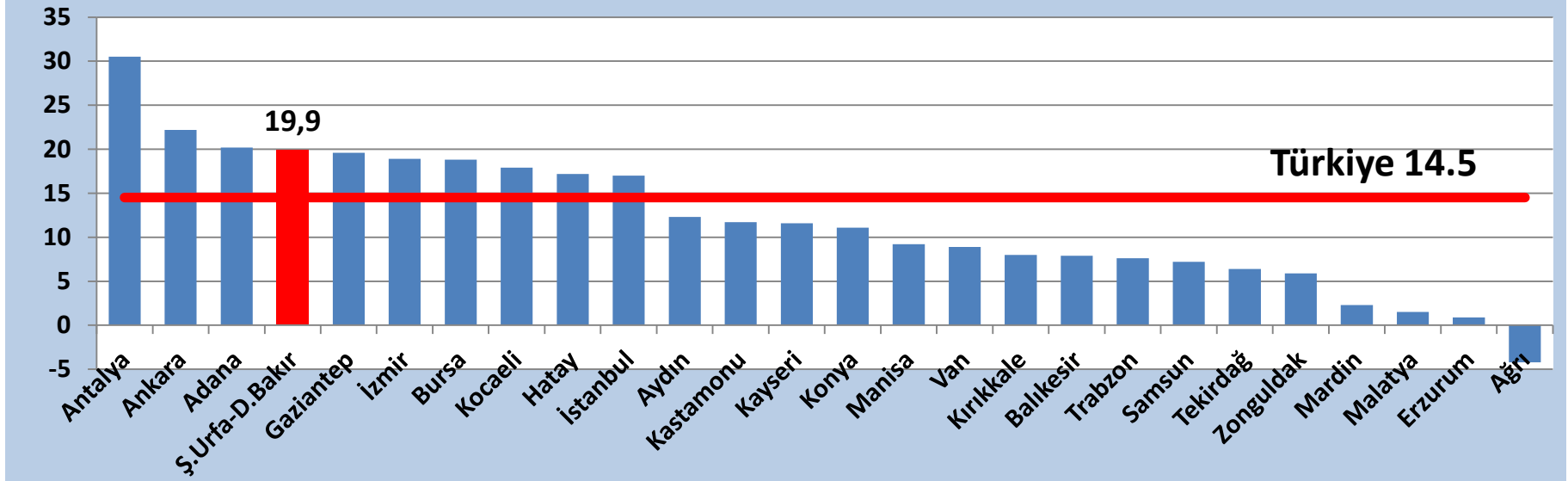
Kaynak : DPT 2003; TÜİK 2010

Düzeş 2 Bölgeşeri ve İl Nüfusları

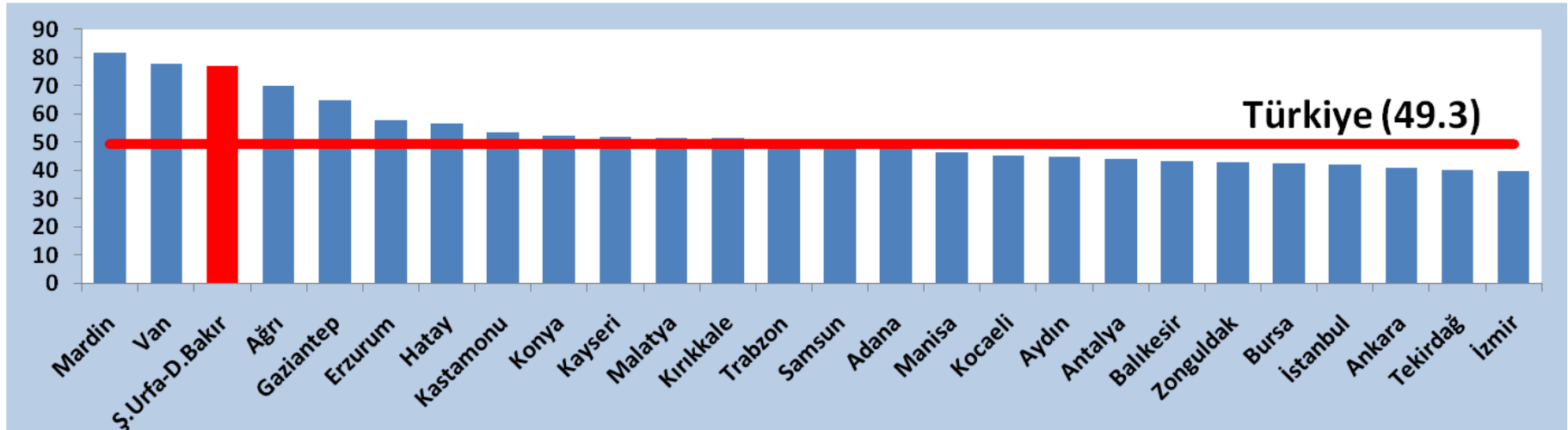
Kodu	Düzeş 2 Bölgesi	Sıra	Nüfus (Milyon)	Kodu	Düzeş 3 İlleri	Sıra	Nüfus (Milyon)
TR10	İstanbul	1	12.9	TR10	İstanbul	1	12.9
TR51	Ankara	2	4.6	TR51	Ankara	2	4.6
TR31	İzmir	3	3.8	TR31	İzmir	3	3.8
TR62	Adana, Mersin	4	3.7	TR411	Bursa	4	2.5
TR41	Bursa, Bilecik Eskişehir	5	3.5	TR621	Adana	5	2.0
TR42	Kocaeli, Sakarya, Düşce, Bolu, Yalova	6	3.2	TR521	Konya	6	1.9
TRC2	Şanlıurfa, Diyarbakır	7	3.1	TR611	Antalya	7	1.9
TR63	Hatay, K.Maraş, Osmaniye	8	2.9	TRC11	Gaziantep	8	1.65
TR33	Manisa, Afyon, Kütahya, Uşak	9	2.9	TR622	Mersin	9	1.64
TR83	Samsun, Tokat, Çorum, Amasya	10	2.7	TRC21	Şanlıurfa	10	1.61
TR32	Aydın, Denizli, Muğla	11	2.7	TR421	Kocaeli	11	1.52
TR61	Antalya, Isparta, Burdur	12	2.5	TRC22	Diyarbakır	12	1.51

Kaynak : TÜİK 2010

Düzyer 2 Bölgelerinde Nüfus Artış Hızları, 2009

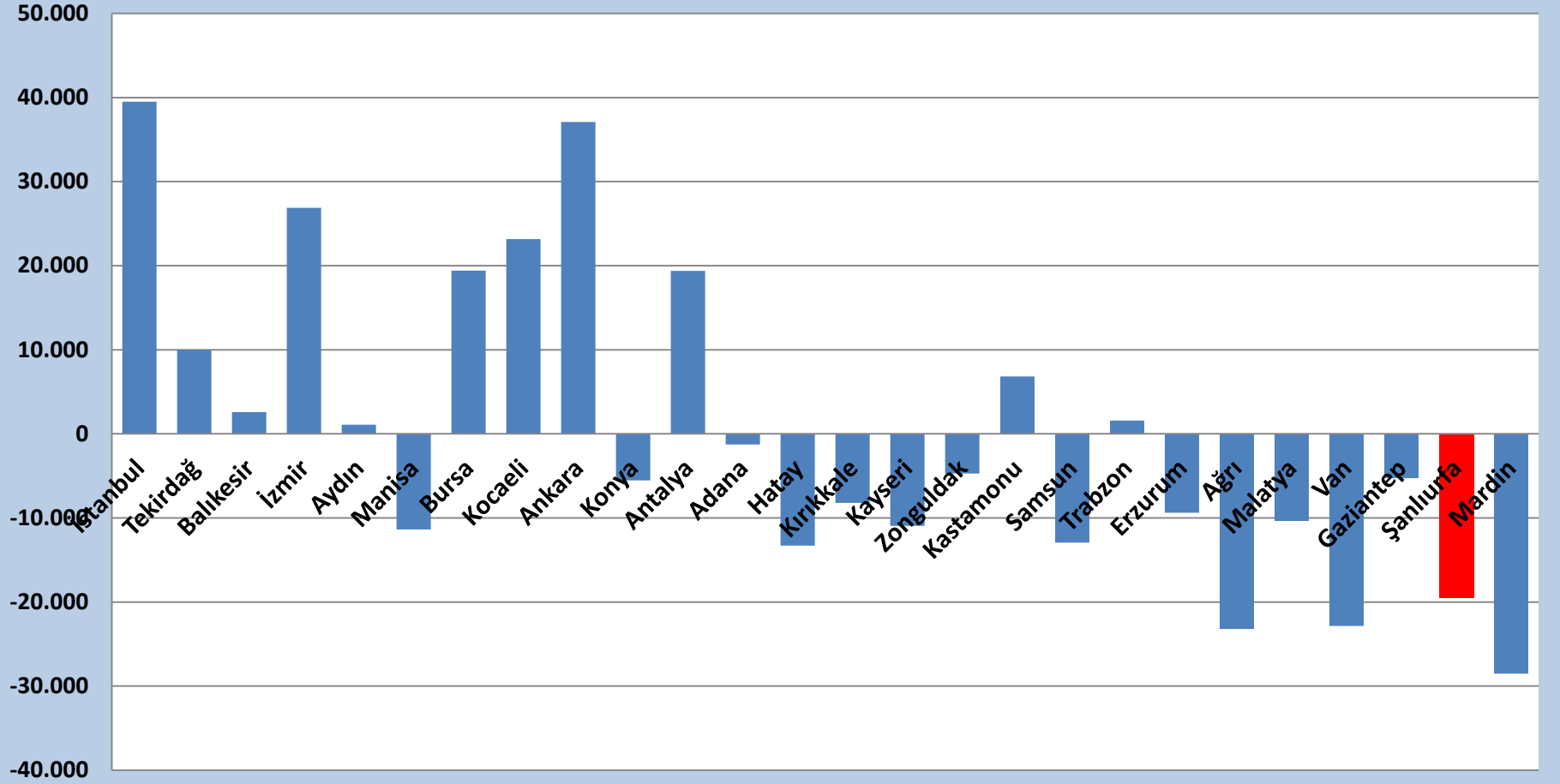
Düzyer 2 Bölgelerinde Toplam Yaş Bağımlılık Oranı, 2009

Kaynak : TÜİK 2010

GÖÇ

Düzey 2 Bölgeleri Net Göç Sayısı

Kaynak : TÜİK 2010

TRC2 Bölgesi Eğitim Durumu Göstergeleri

GÖSTERGELER	Şanlıurfa	Diyarbakır	TRC2 Bölgesi	Türkiye
Eğitim Sektörü Gelişmişlik Sırası ¹	78	73	25	-
Okuryazar Olmayan Oranı (%) ²	16,5	17,3	16,9	7,5
Okuryazar Olmayan Kadın Oranı ²	25,9	27,0	26,4	12,1
Okulöncesi Okullaşma Oranı (4-5 yaş,) ³	63,9	36,7	50,3	38,6
İlköğretim Okullaşma Oranı ³	96,3	97,9	97,1	98,2
Ortaöğretim Okullaşma Oranı ³	32,1	44,7	38,4	65,0
Üniversite Öğrenci Sayısı ⁴	9.912	14.544	24.456	2.757.828

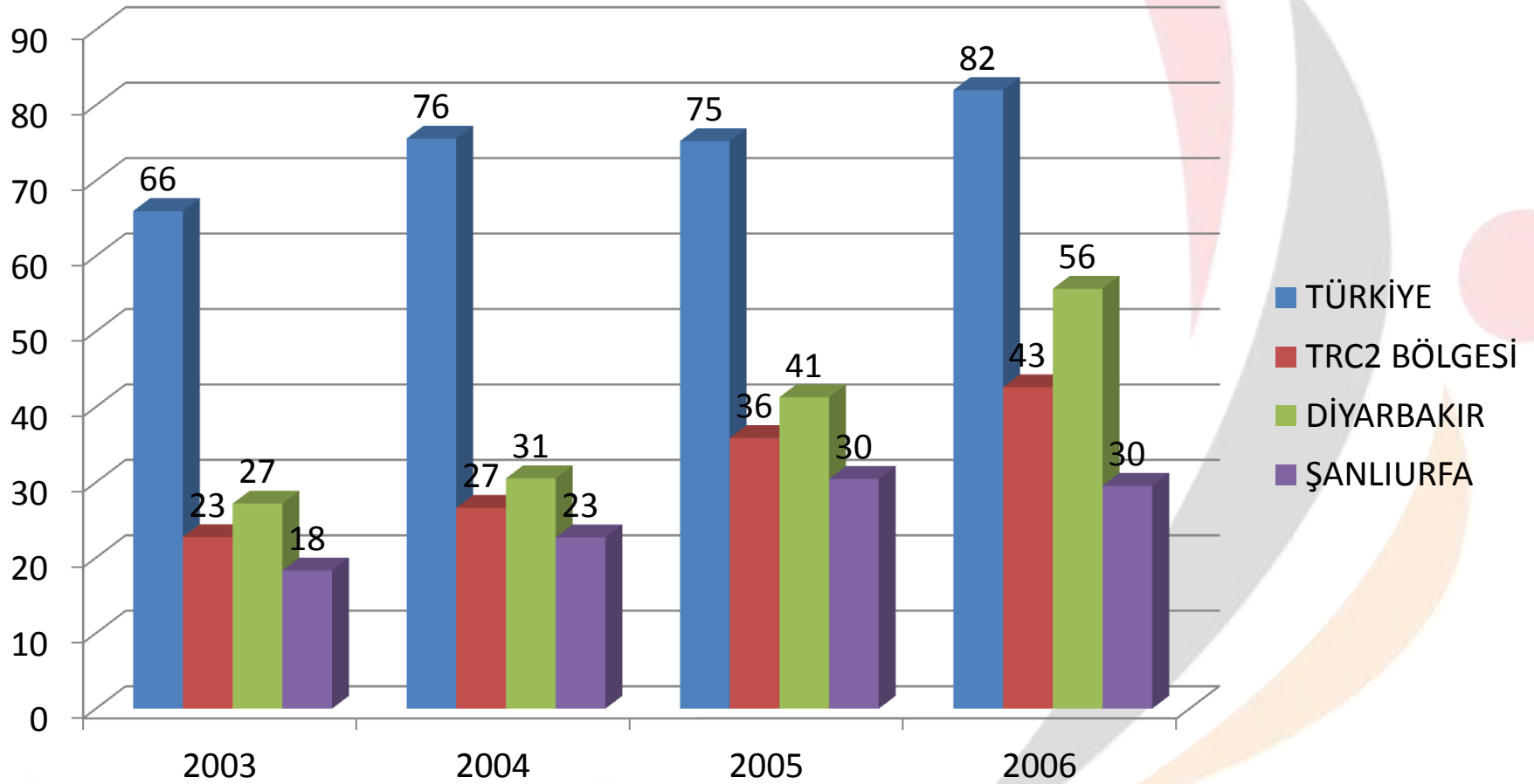
Kaynak: 1) DPT 2003, 2) TÜİK 2010 , 3) M.E.B. 2010 , 4)TÜİK 2008

TRC2 Bölgesi Genel Sağlık Göstergeleri

	Şanlıurfa	Diyarbakır	TRC2 Bölgesi	Türkiye
Sağlık Sektörü Gelişmişlik Sıralaması (2003)	63	61	23	-
Sağlık Ocağı Başına Nüfus (2008)	19.198	15.233	17.215	11.642
Hastane Yatak Sayısı (Yüz Binde) (2009)	120	236	178	262
Uzman Hekim Sayısı (Yüz Binde) (2009)	38	58	48	82
Ana Ölüm Hızı (Yüz binde)	32	12.5	-	19.5
Bebek Ölüm hızı (‰)	17	13.5	-	17.6
Genel Doğurganlık hızı (‰)	114	99.2	-	76
Kaba Ölüm Hızı (‰)	1,5	2.8	-	6.9

Kaynak : DPT, 2003; TNSA, 2009; ŞİSM, 2009; DİSM, 2009; Sağlık Bakanlığı, 2008.

Yıllara Göre 100 Bin Kişi Başına Düşen Uzman Doktor Sayısı

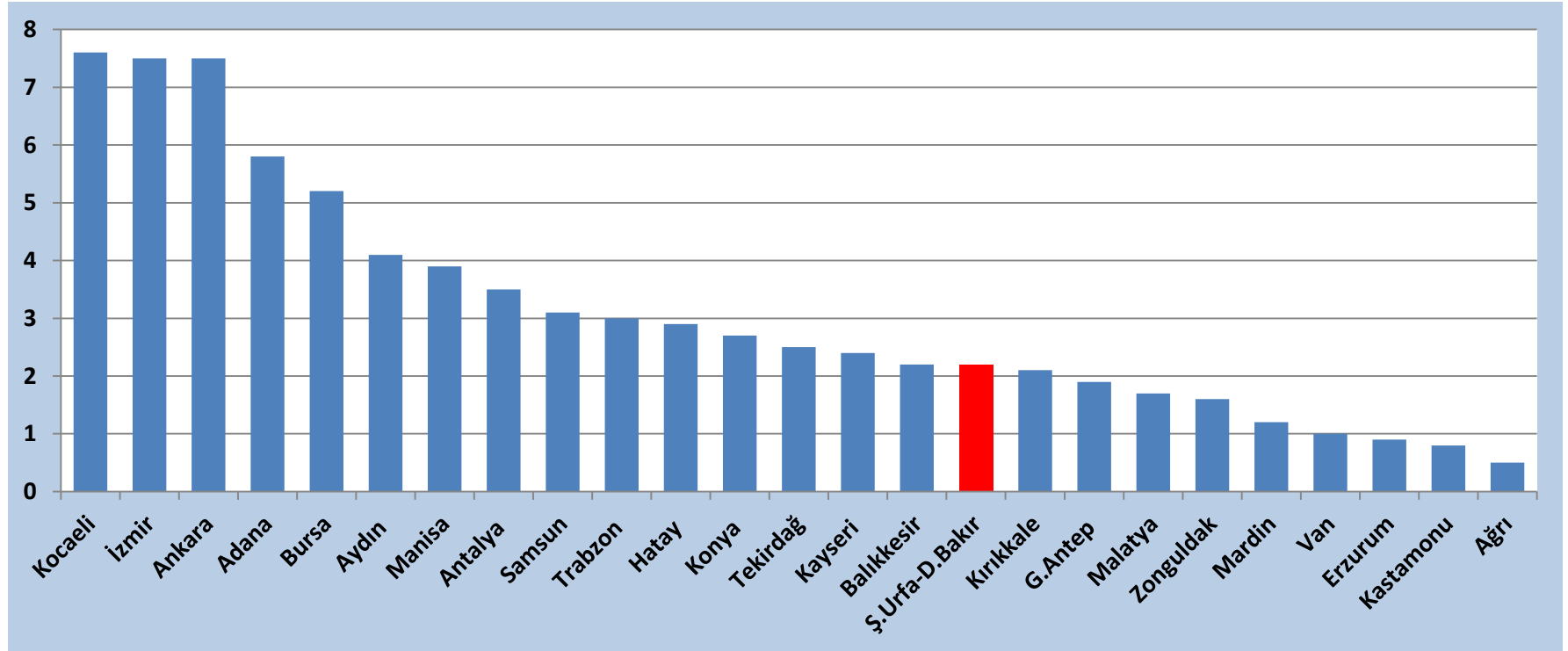

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER

TRC2 Bölgesi GSYH, 2001

	Şanlıurfa	Diyarbakır	TRC2	Türkiye
GSYH (Milyar \$)	1.5	1.8	3.3	147
Türkiye içindeki payı (%)	1	1.2	2.2	-

Düzey 2 Bölgeleri GSYH Payları 2001, %

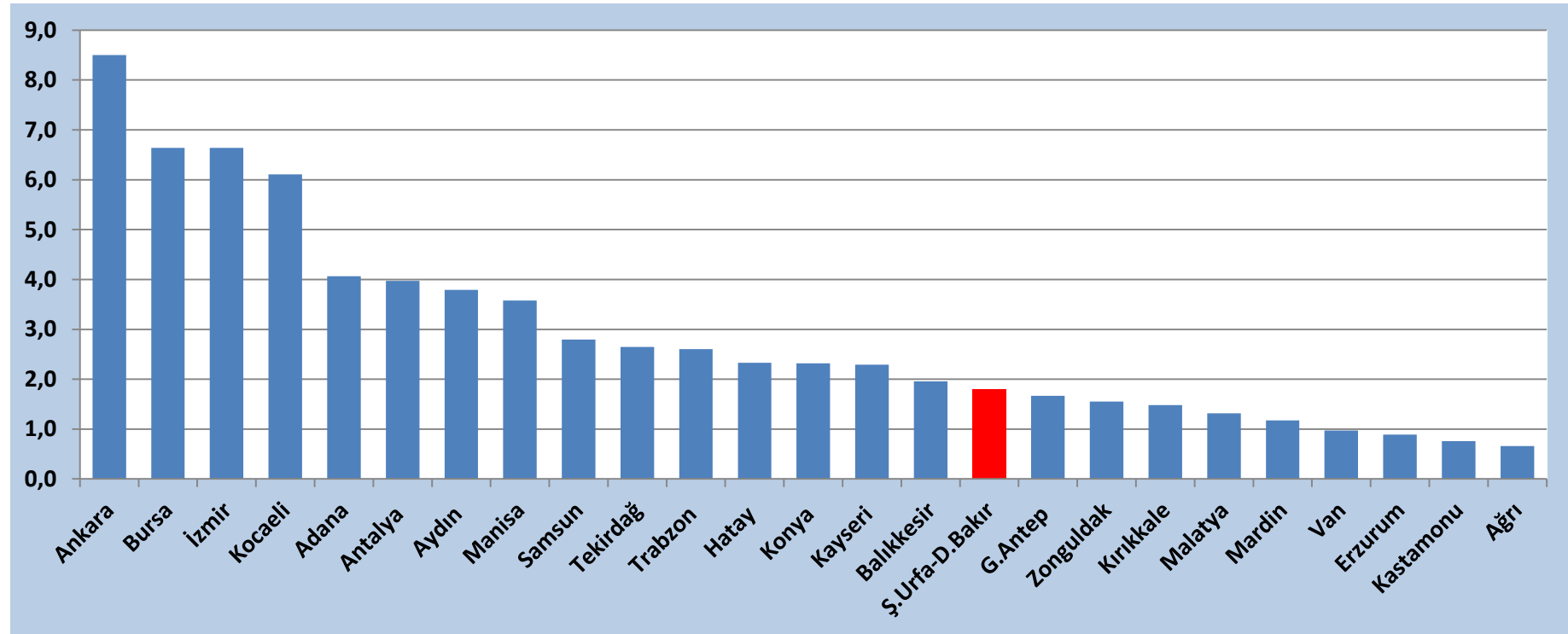

Kaynak: TÜİK 2010

TRC2 2004-6 GSKD Değerleri ve Payı

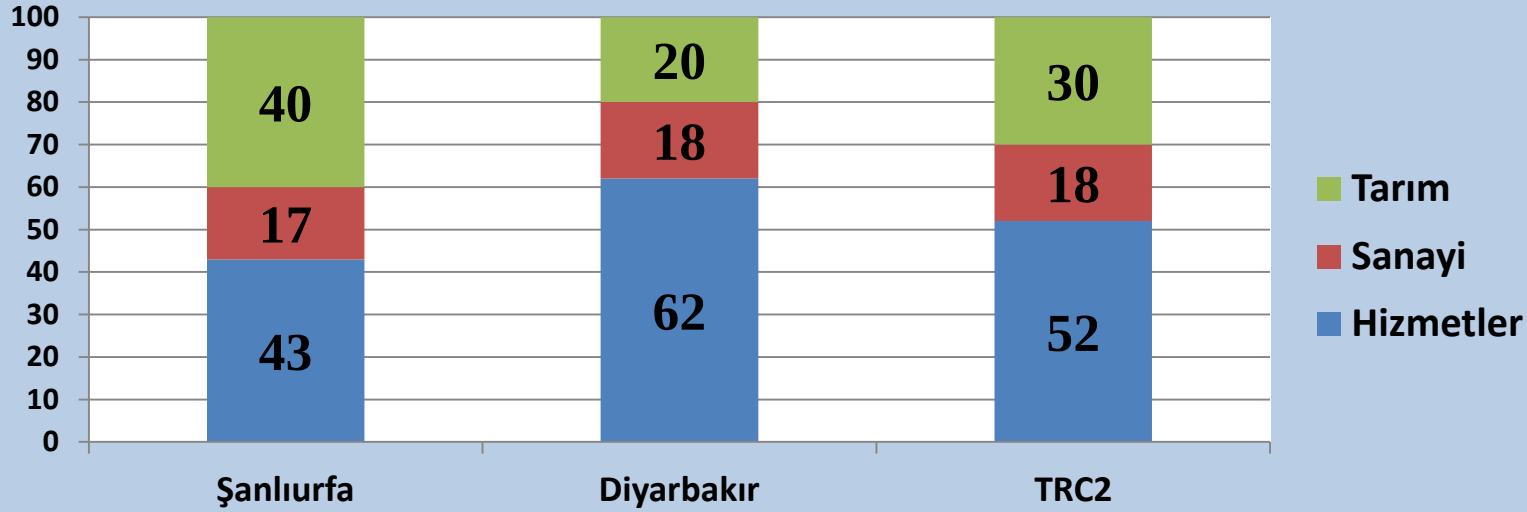
	2004		2005		2006	
	TRC2	Türkiye	TRC2	Türkiye	TRC2	Türkiye
GSYH (Milyar TL)	9.4	895	10.5	572	12.1	668
Türkiye içindeki payı (%)	1.9	-	1.8	-	1.8	-

Düzey 2 Bölgeleri GSKD Payları 2006

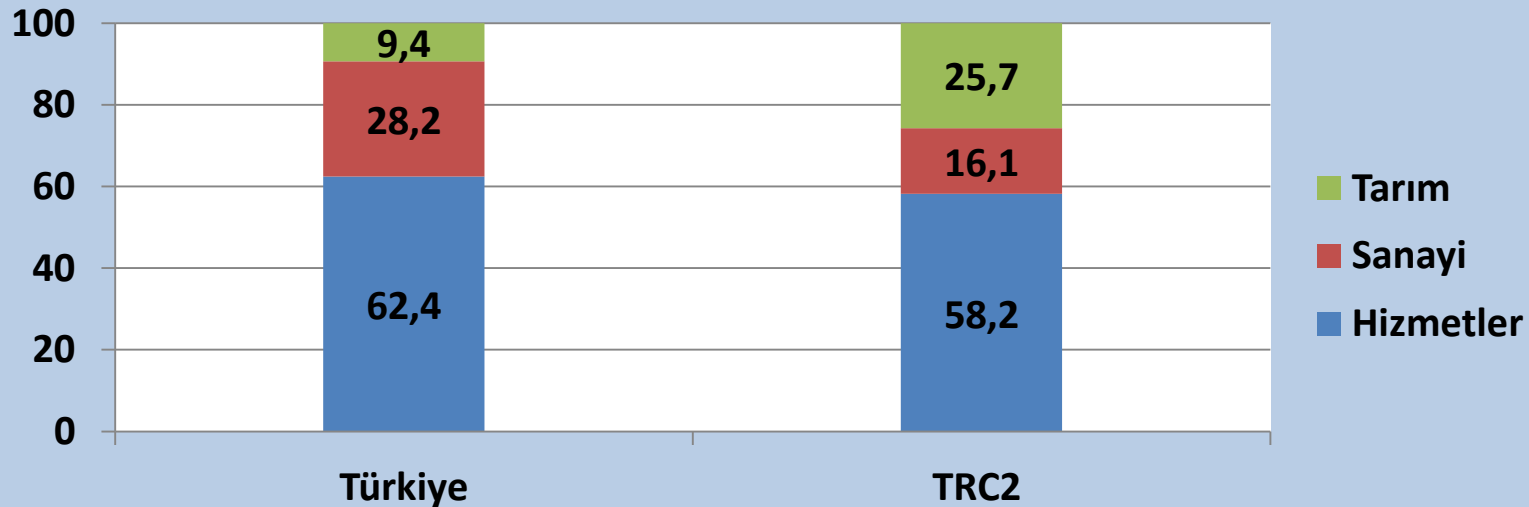

Kaynak: TÜİK 2010

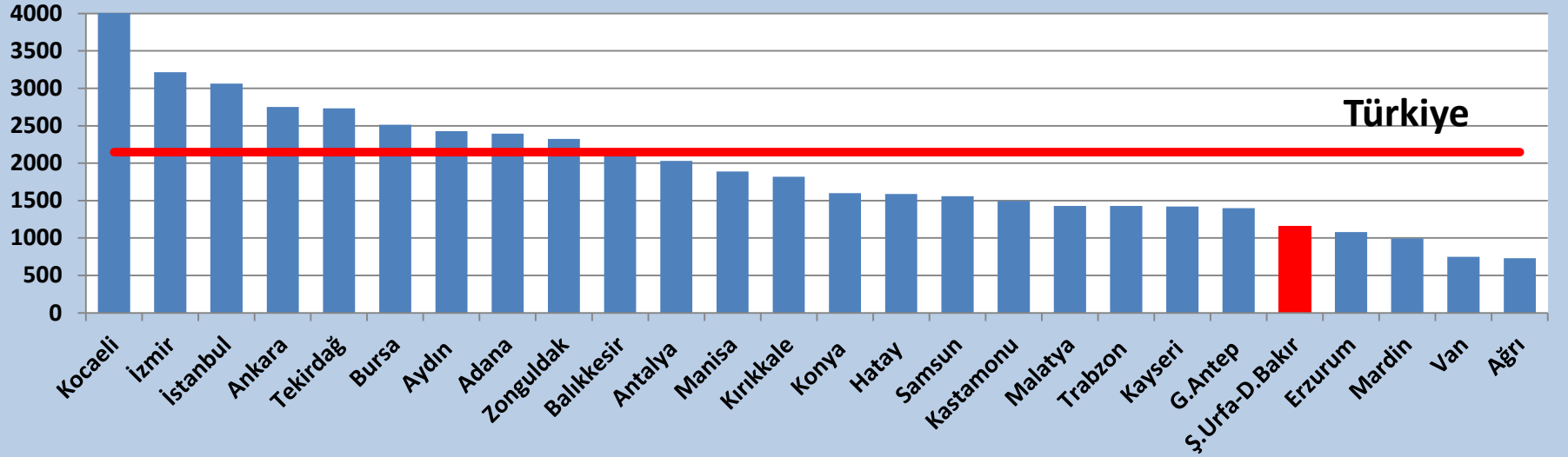
TRC2 Bölgesi Sektörlere göre GSYH payları, 2001 (%)

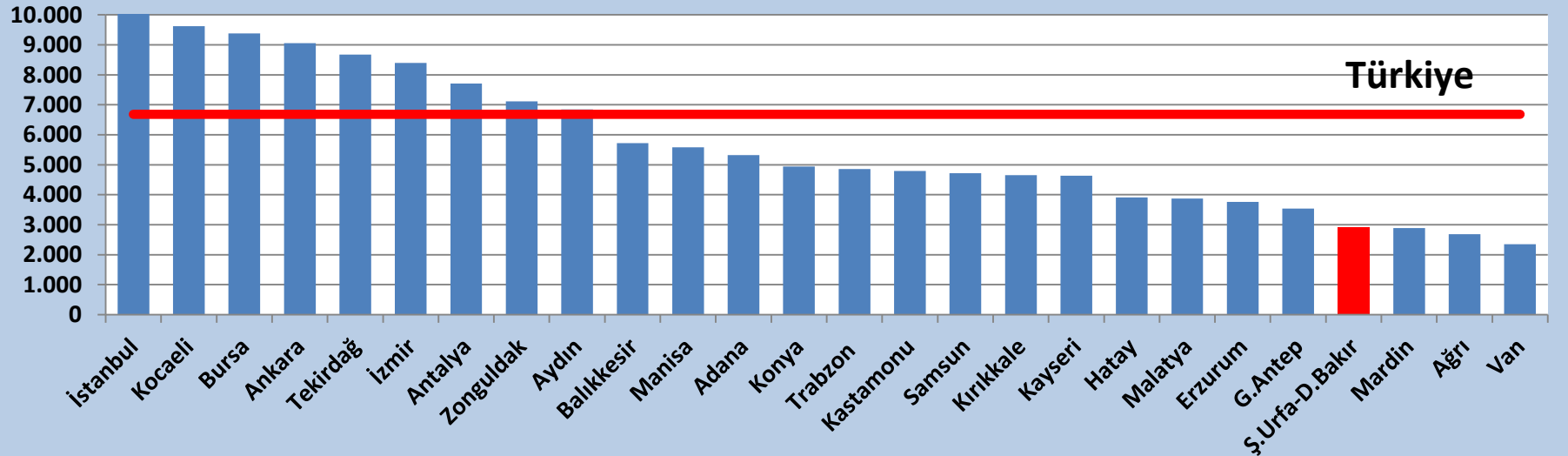
TRC2 Bölgesi Sektörlere göre GSKD payları 2006 %

Düzyer 2 Bölgelelerinde Kişı başı GSYH 2001 (\$)

Düzyer 2 Bölgelelerinde Kişı başı GSKD, 2006 (\$)

TRC2 Bölgesi Yurt İçi Mevduat Hacmi

Milyon TL	2008	2009	2010 1.Çeyrek
Şanlıurfa	894	1.256	1.291
Diyarbakır	1.436	1.784	1.719
TRC2 Bölgesi	2.329	3.040	3.011
Türkiye	426.271	480.896	498.978
TRC2/Türkiye (%)	0,55	0,63	0,60

TRC2 Bölgesi Yurt İçi Nakdi Kredi Hacmi

Milyon TL	2008	2009	2010 1.Çeyrek
Şanlıurfa	1.270	1.451	1.568
Diyarbakır	1.603	1.832	1.945
TRC2 Bölgesi	2.874	3.283	3.513
Türkiye	297.867	335.170	361.921
TRC2/Türkiye (%)	0,96	0,98	0,97

Kaynak: BDDK, 2010.

Bankacılık Verilerinin Nüfusa Karşılaştırmalı Dağılımı

2009 Yılı	TRC1	TRC2	TRC3	TRB1	TR62	TR63
Şube başına düşen kişi sayısı	12.780	24.254	20.956	14.785	9.399	15.649
Kişi başına düşen mevduat hacmi	1.857	972	838	2.185	4.003	2.143

Vergi Gelirleri

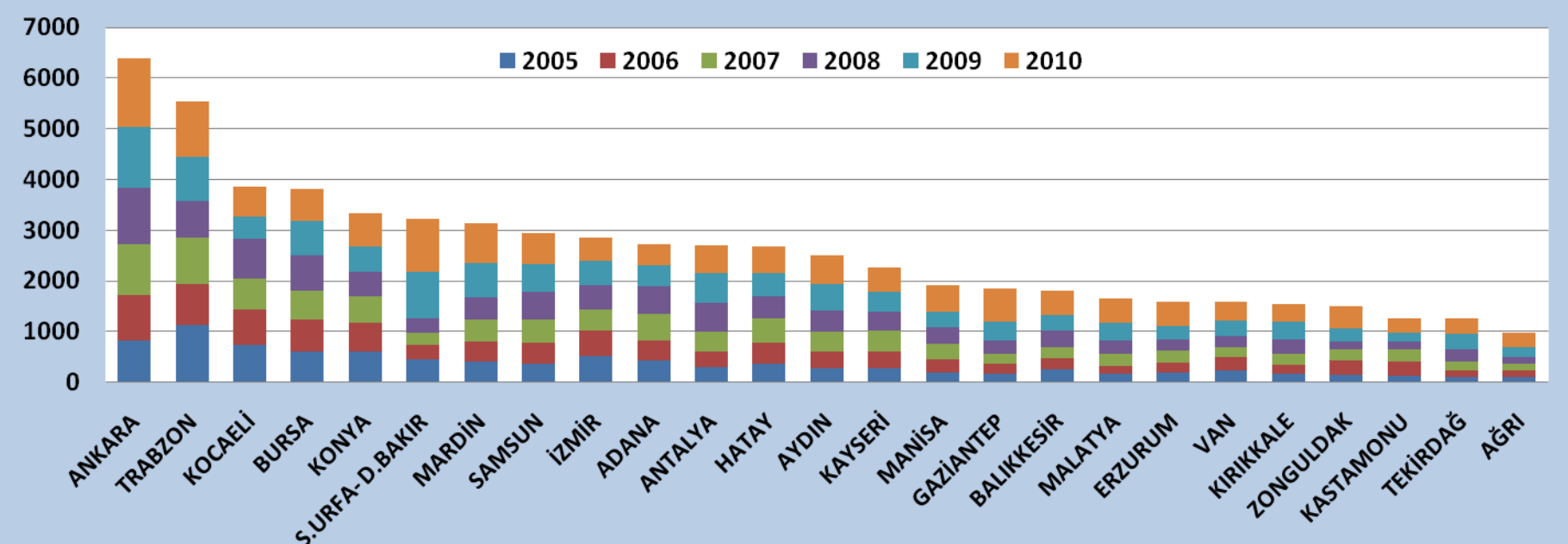
Milyon TL	İller	Brüt Tahakkuk	Brüt Tahsilat	Tahakkuk Türkiye Oranı, %
2009	Şanlıurfa	605	445	0,27
	Diyarbakır	720	563	0,32
	TRC2	1.326	1.008	0,59
	Türkiye	224.481	196.289	100

Kaynak: BDDK, 2010, GiB, 2010.

TRC2 Bölgesinde Kamu Yatırımları

Milyon TL	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Şanlıurfa	291	158	142	129	541	590
Diyarbakır	158	121	111	145	370	469
TRC2	450	279	253	275	911	1.059
Türkiye	19.899	21.608	21.513	21.915	27.458	33.832

Düzyer 2 Bölgeleri 2005-2010 Yılları Arası Kamu Yatırım Payları

Kaynak: DPT, 2010.

2010 Yılı Kamu Yatırımlarının Sektörel Dağılımı

Bin TL	Şanlıurfa	Diyarbakır	TRC2 Bölgesi %	Türkiye payı (%)
Tarım	449.121	272.044	68.1	17,2
Madencilik	1.267	56.200	5.4	4,0
İmalat	350	0	0.1	0,1
Enerji	0	9.000	0.1	0,3
Haberleşme	7.183	5.778	1.2	0,1
Turizm	1.080	0	0.1	0,6
Konut	0	1.397	0.1	0,9
Eğitim	58.724	56.938	10.9	2,7
Sağlık	51.461	34.884	8.2	4,6
Diğer K. Hizmetleri	21.057	32.960	5.1	0,8
Toplam	590.243	469.201	1.059.444	3,1

Kaynak: DPT, 2010.

TRC2 Bölgesi Dış Ticaret Temel Göstergeler (2009)

	Şanlıurfa	Diyarbakır	TRC2 Bölgesi
İhracat Sıralaması	33	34	21
Türkiye İhracatına Oranları (%)	0,12	0,12	0,24
Türkiye İthalatına Oranları (%)	0,14	0,02	0,16
Kişi Başı İhracat (Dolar)	77	79	78 Dolar
Kişi Başı İthalat (Dolar)	121	15	70 Dolar

TRC2 Bölgesi İhracat ve İthalat Temel Göstergeler (Milyon\$)

	Şanlıurfa	Diyarbakır	TRC2	Türkiye
İhracat (FOB)	124	115	244	102.129
İthalat (CIF)	195	23	219	140.921
Dış Ticaret Hacmi	323	138	463	243.050
Dış Ticaret Açığı	-71	92	25	-38.792
İhracat / GSYİH (%)	0,02	0,02	0,04	16,5
İthalat / GSYİH (%)	0,03	0,03	0,04	22,8

2009 Yılı Sektörel Bazda İhracat Rakamları (Bin Dolar)

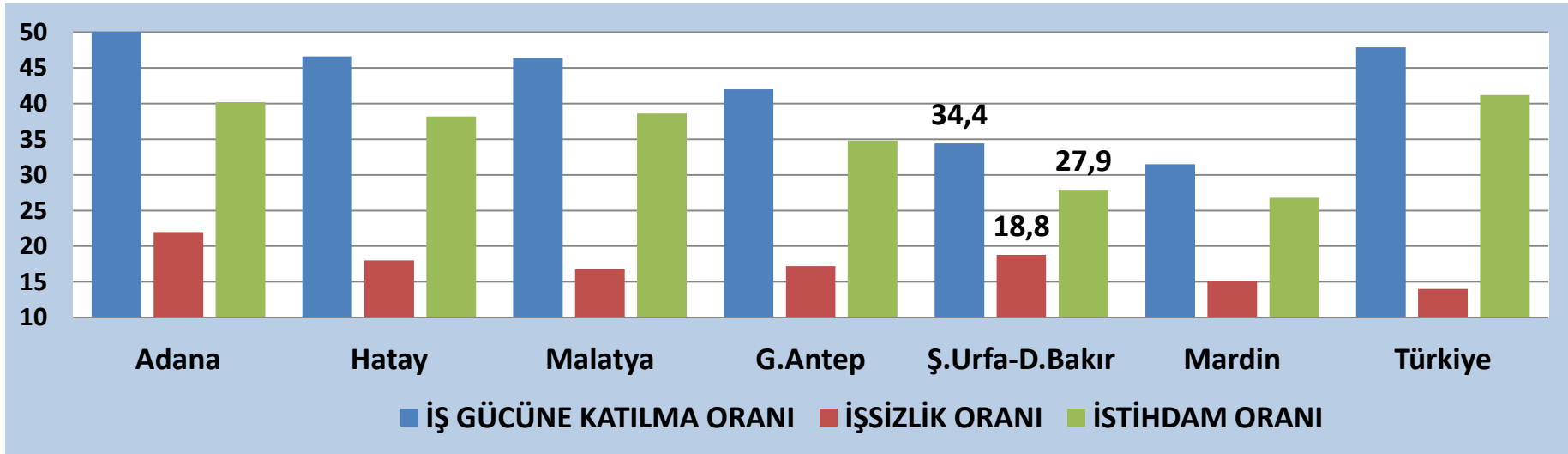
Sektörler	Şanlıurfa	Diyarbakır	TRC2
I.TARIM	21.399	22.569	43.968
A.BİTKİSEL ÜRÜNLER	18.654	20.559	39.214
B.HAYVANSAL ÜRÜNLER	708	80	788
C.AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	2.036	1.930	3.966
II. SANAYİ	102.739	34.308	137.047
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	4.713	1.629	6.342
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAMÜLLERİ	2.348	11.291	13.639
C. SANAYİ MAMULLERİ	95.678	21.388	117.067
Taşıt Araçları ve Yan Sanayi	1.002	3.672	4.674
Elektrik-Elektronik	16.980	8.597	25.577
Makine ve Aksamları	2.059	2.757	4.815
Demir Çelik Ürünleri	17.389	3.098	20.487
Çimento ve Toprak Ürünleri	56.946	1.213	58.159
III. MADENCİLİK	432	63.121	63.553
TOPLAM	124.570	119.999	244.569

Kaynak: GAİB, 2009; TİM, 2009.

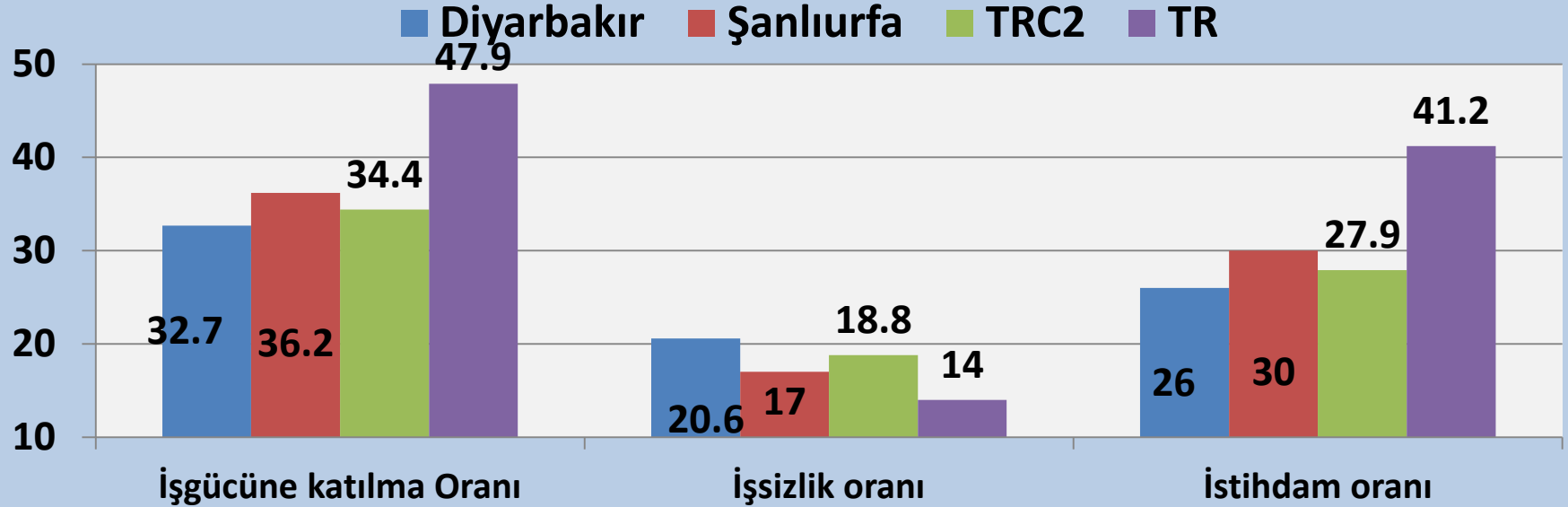
TRC2 Bölgesi Temel İşgücü Göstergeleri

	İş gücü	İstihdam	İssiz Sayısı	İşgücüne katılma oranı %	İstihdam oranı %	İşsizlik oranı %	Tarım dışı İşsizlik oranı %
2007	516	445	71	30,8	26,6	13,8	14
2008	540	464	76	31,8	27,4	14,1	17
2009	622	505	117	34,4	27,9	18,8	20,5

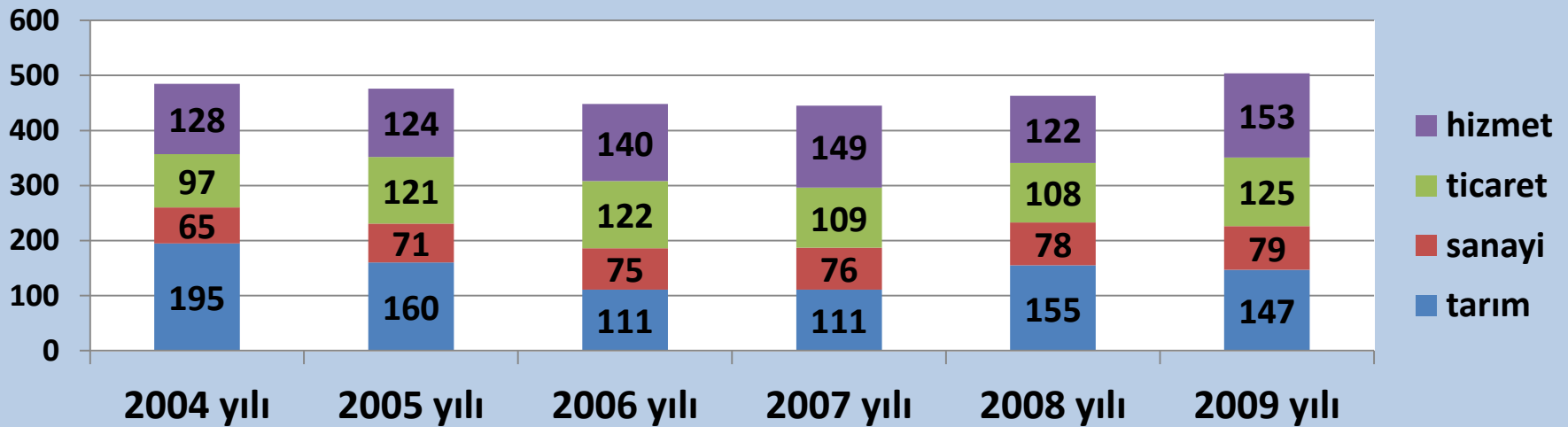
Düzey 2 Bölgelerinde Temel İşgücü Göstergeleri, 2009

Temel İşgücü Göstergelerinin Türkiye ile kıyaslanması, 2009

İstihdamın sektörel dağılımı, 2004-2009

SANAYİ

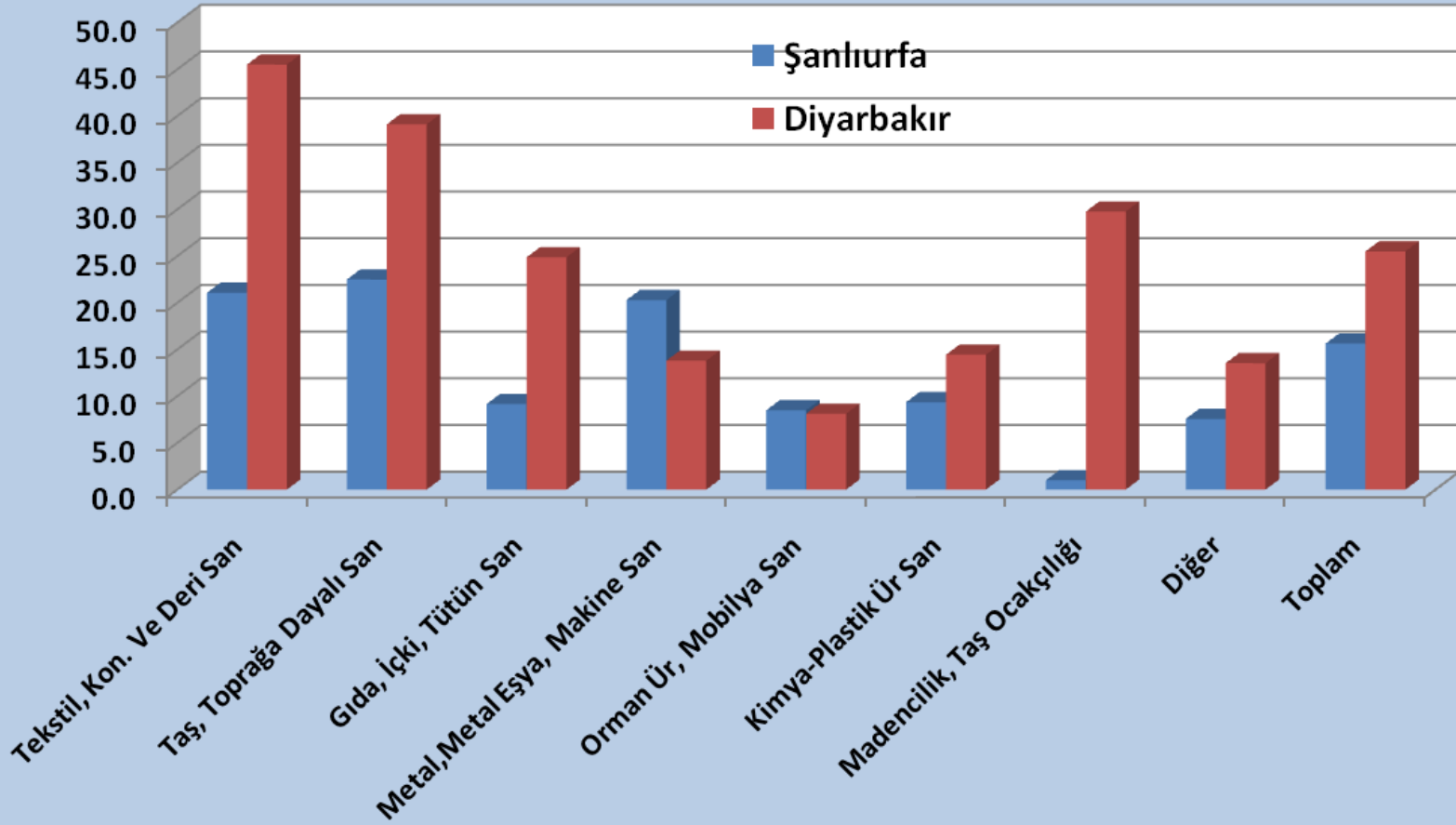
2003	Şanlıurfa	Diyarbakır	TRC2 Bölgesi
İmalat Sanayi Gelişmişlik Sıralaması	58	53	22
Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması	68	63	23

TRC2 Bölgesi'ndeki İşletme ve Çalışan Sayısı

Faaliyet Alanı	Şanlıurfa		Diyarbakır		TRC2
	İşletme	Çalışan	İşletme	Çalışan	Çalışan
Tekstil, Örme, Konfeksiyon ve Deri Sanayi	203	4.279	85	3.869	8.148
Taş ve Toprağa Dayalı Sanayi	58	1.305	85	3.325	4.630
Gıda, İçki ve Tütün Sanayi	197	1.806	82	2.040	3.846
Metal, Metal Eşya ve Makine Sanayi	47	954	78	1.077	2.031
Orman Ürünleri ve Mobilya Sanayi	4	34	71	577	611
Kimya-Petrol-Kömür-Kauçuk ve Plastik Ürünleri Sanayi	58	543	65	939	1.482
Madencilik ve Taş Ocakçılığı Sanayi			45	1.340	1.340
Diğer	7	53	11	149	202
Toplam	574	8.974	522	13.316	22.290

İşletme Başına Düşen Çalışan Sayısı

Kaynak: DTSO, 2009; ŞUTSO, 2010

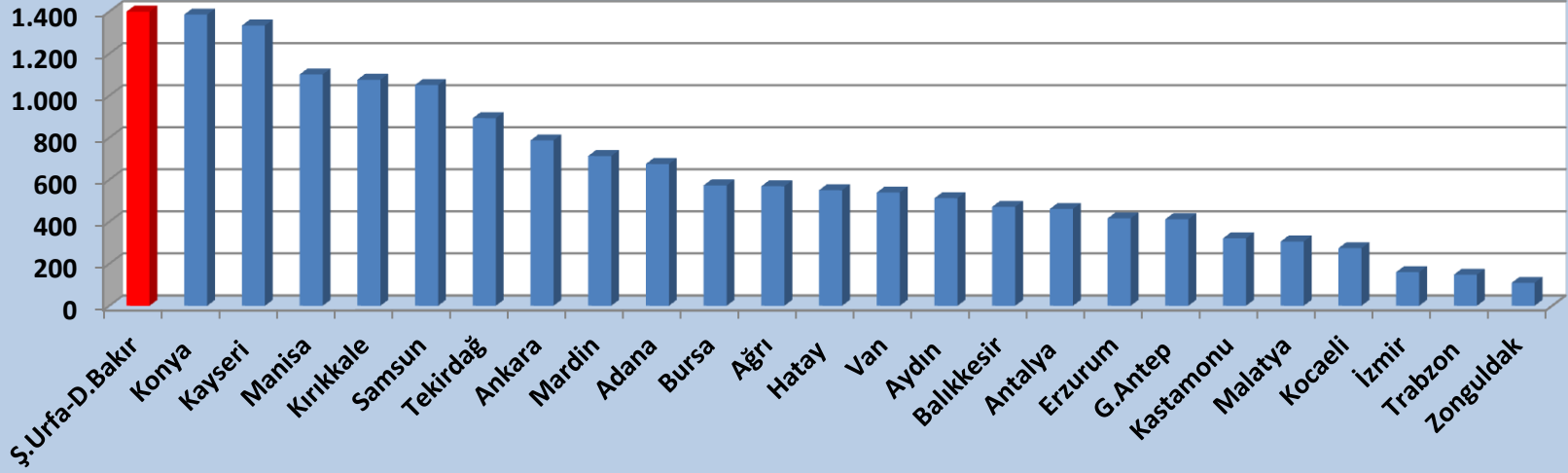
TRC2 Bölgesi Tarım Arazilerinin Sulama Durumu (ha)

	Sulanan Alan	Türkiye Oranı %
Şanlıurfa	370.266	7,01
Diyarbakır	114.662	2,17
TRC2 Bölgesi	484.928	9,18
Türkiye	5.280.000	-

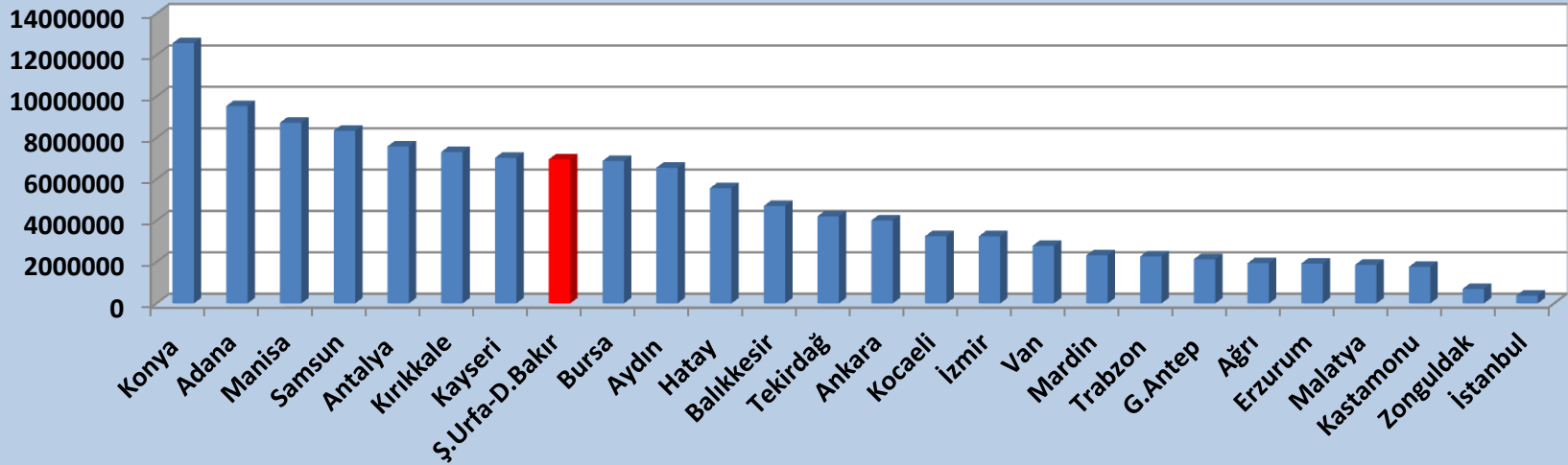
TRC2 Bölgesi Sulama Hedefi (ha)

(ha)	Sulamaya Elverişli Arazi	Ekonomik Olarak Sulanabilir Arazi	Sulanan Alan
Şanlıurfa	1.011.675	834.900	370.266
Diyarbakır	583.173	443.925	114.662
TRC2	1.594.848	1.278.825	484.928
Türkiye	25.300.000	8.500.000	5.280.000

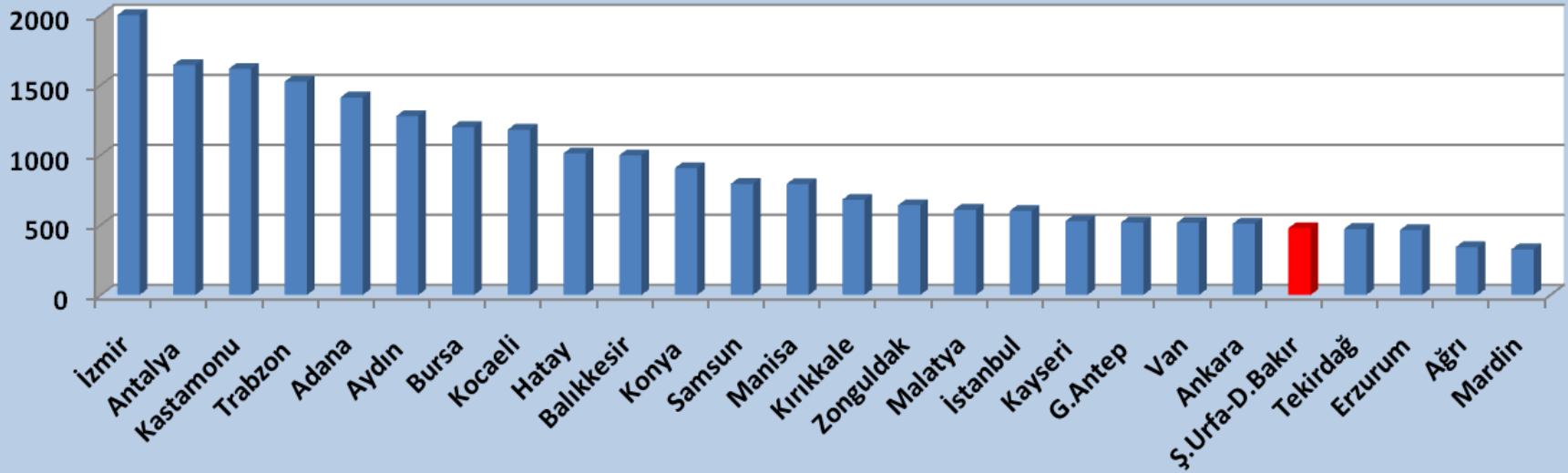
Ekim Alanları (ha)

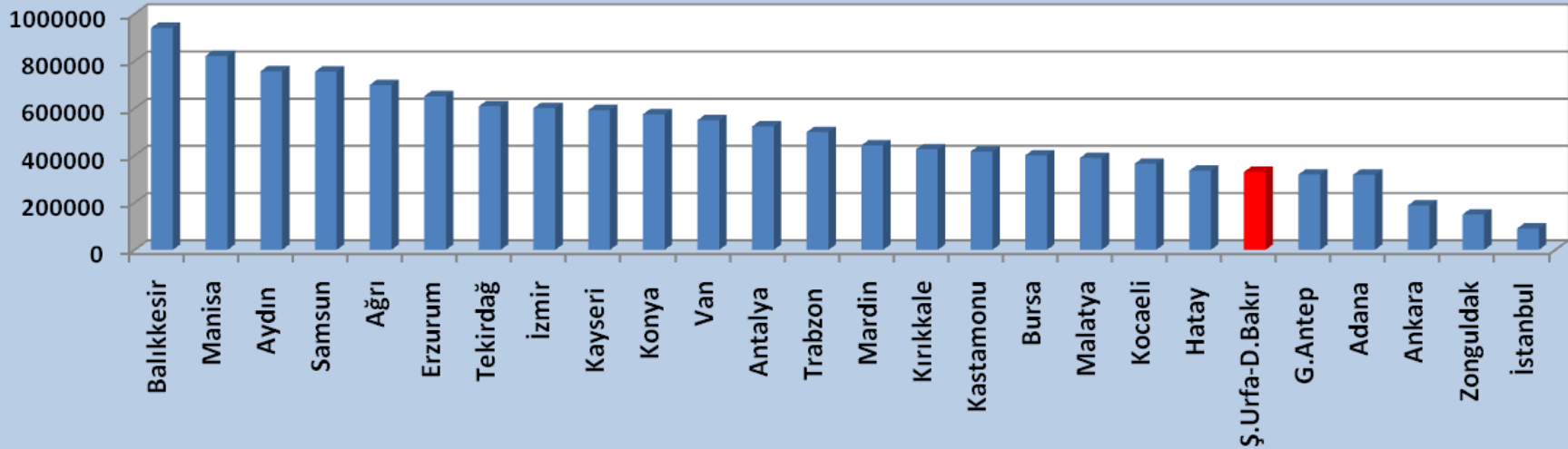
Bitkisel Üretim Miktarı (ton)

Bitkisel Verim (kg/da)

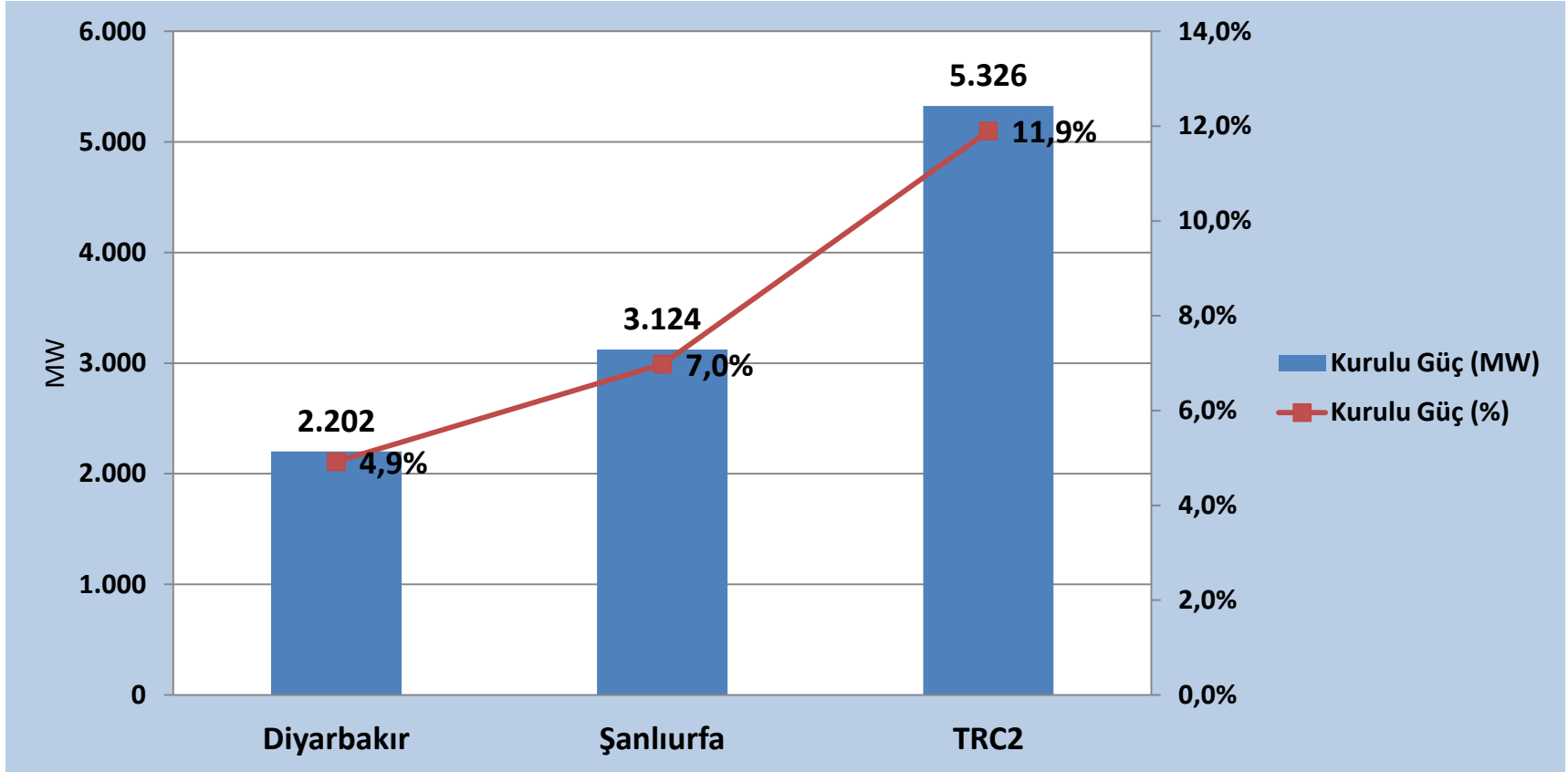

Hayvansal Üretim Miktarı (Ton)

TRC2 Bölgesinde Elektrik Üretimi

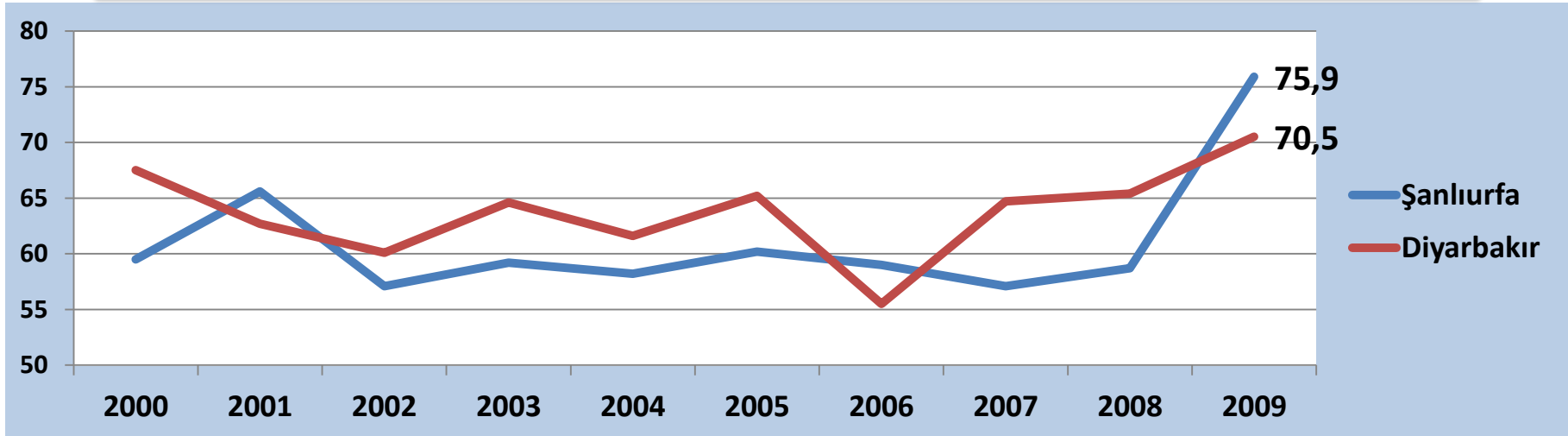
- Toplam 5.326 MW kurulu güç
- Yıllık elektrik üretim kapasitesi 19.823 GWh
- **Türkiye toplam kurulu güç % 11,9**
- **Hidroelektrik kurulu güç % 36,6**

Elektrik Tüketimi Sektörel Dağılım

%	Şanlıurfa	Diyarbakır	TRC2	Türkiye
Sanayi İşletmesi	18	14	17	46
Ticarethane	9	13	10	15
Mesken	30	36	32	24
Resmi Daire	3	14	7	5
Tarımsal Sulama	23	7	17	3
Diğer	16	18	17	7

Yıllara Göre Kayıp Kaçak Oranı

Kaynak: Dicle EDAŞ Diyarbakır İl Müdürlüğü, 2010.

Güneş Enerjisi Potansiyeli

	Bölge	Gün Işığı Süresi (saat/yıl)
1	Güneydoğu Anadolu	2.993
2	Akdeniz	2.956
3	Doğu Anadolu	2.664
.		
7	Karadeniz	1.971
	Türkiye	2.640

Jeotermal Enerjisi Potansiyeli

Jeotermal Alan Adı	Sondaj			Kullanım Alanı
	Sıcaklık	Debi (lt/sn)	Potansiyel (MW)	
Çermik	51	21	1,41	Kaplıca
Yardımcı-Karaali	42-48	118	4,50	Kaplıca, Sera Isıtılması

Teşekkür ederiz..

